

4 pav. Šurfo 2 Š pjūvio stratigrafija ir plytų bei akmenų sienos fragmentas iš P. L. Kvizikevičiaus nuotr.

Fig. 4. The stratigraphy of the N section of test pit 2 and the fragment of stone and brick wall, as seen from the S.

mūrinio pastato sienai. Pati siena buvo aptikta apie 40 cm gylyje (4 pav.). Ji orientuota R–V kryptimi, 40 cm pločio ir 50 cm aukščio, mūryta iš akmenų ir plytų, rištų kalkių skiediniu, Š pusė tinkuota cemento skiediniu. Šios sienos statyba datuojama XIX a. II puse. Ji buvo virš kiemo paviršiaus dar XX a. I pusėje.

Bokšto St. 8

In 2011, two test pits, 10.6 m^2 and 3.6 m^2 in size, were excavated during the evaluation at Bokšto St. 8. 19th–20th-century household rubbish and construction debris, 17th–20th-century potsherds, a Lithuanian John II Casimir shilling, and a counterfeit one were found in test pit 1. The remains of a well were discovered at a depth of 0.7–1 m (Figs. 1,2). A 19th – first half of the 20th-century masonry wall was unearthed at a depth of 0.8–1 m through the test pit's entire N section (Fig. 3). A partially disturbed 17th-century layer was discovered in test pit 2. A stone and brick wall dating to the second half of the 19th century was unearthed at a depth of 40 cm (Figs. 4).

Linas Kvizikevičius,
Diana Antropikaitė

Odminių gatvė 10

2011 m. rudenį namo Odminių g. 10 sklype, Vilniuje vykdyti žvalgymai ir žvalgomieji tyrinėjimai. Renovuojant pastatą buvo planuojamas šilumos ir vandentiekio tinklų įvedimas. Tirta vieta priklauso Vilniaus senamiesčio teritorijai. Pastačius gynybinę sieną XVI a. pradžioje liko teritorija už jos ribų, kas lėmė jos gana vėlyvą apgyvendinimą (XVII a.). XVII–XVIII a. čia buvo įsikūrę odminiai. Odminių gatvė dabartinį pavidalą įgavo tik XIX a. pabaigoje. XVIII–XIX a. miesto planuose teritorijoje matomi mediniai pastatai, tarp jų – vienas kitas mūrinis. Dabartinis pastatas Odminių g. 10 sklype pastatytas 1894–1895 m.

2007 m. aptariamame sklype vyko namo Odminių g. 10 tyrinėjimai (2007 m. I. Vosyliūtė; žr. *LIIR*, f. 1, b. 4990). Palei namo Š ir V sienas kastoje tranšėjoje iki 1–1,1 m gylio fiksuotas XX a. sluoksnis. Odminių g. 6 sklype žvalgymų metu fiksuotas XIX–XX a. kultūrinis sluoksnis, viename šurfe – XVII a. sluoks-

nio liekanos (1994 m. V. Daminaitis; žr. *LIIR*, f. 1, b. 2313). Žvalgomųjų tyrinėjimų metu Odminių g. 14 namo sklype virš 2,6–4 m gylyje buvusio natūralaus durpių sluoksnio glūdėjo XVII a. I pusės sluoksnis (2000 m. A. Vaicekauskas; žr. *LIIR*, f. 1, b. 3562), kuriame aptiktos odininko dirbtuvės liekanos (2000 m. A. Vaicekauskas; žr. *LIIR*, f. 1, b. 3561). 3–3,8 m gylyje rastos dar ankstesnio, XVI a. pabaigos – XVII a. I pusės, statinio fragmentas. Į P nuo tyrinėtos vietos, L. Stuokos-Gucevičiaus gatvės link ankstyviausi sluoksniai datuojami XVI–XVII a. (1995 m. T. Poška; žr. *LIIR*, f. 1, b. 2445; 1995 m. R. Žukovskis; žr. *LIIR*, f. 1, b. 2270; 2004 m. L. Kvizikevičius; žr. *LIIR*, f. 1, b. 4365).

2011 m. Odminių g. 10 sklype iš pradžių vyko žvalgomieji tyrinėjimai. Kiemo Š dalyje tirti 2 šurfai (2x1 ir 1x4 m^2 dydžio). Juose fiksuotas 1,3–1,5 m storio kultūrinis sluoksnis. Po asfalto danga ir žemės su statybinėmis šiukšlėmis sluoksniu aptiktas 40–60 cm storio pilkos žemės su statybinėmis griuvenomis sluoksnis. Žemiau suformuotas žvyringas griuvenų sluoksnis (šurfas 1). Šiomis griuvenomis, sprendžiant pagal vėliau kiemo viduryje tirtą perkasą 1, buvo užpilta bent jau kiemo Š dalis. Griuvenos supiltos ant 10 cm storio tamsiai pilkos žemės sluoksnio, susiformavusio ant tokio pat storio juodos durpingos žemės sluoksnio, kuris šioje vietoje (kiemo Š dalyje) buvo pirminis žemės paviršius. Įžemis pasiektas 1,3–1,5 m gylyje.

Ištyrus šurfus ir perkasą 2 (tirta vėliau), buvusią palei namo Š korpuso PR sieną, paaiškėjo, kad bent kiemo ŠV dalyje iki 1,2 m gylio sluoksniai buvo suardyti ankstesnių žemės judinimo darbų. Nepaliesti tik minėti du apatiniai pilkos ir durpingos žemės sluoksniai (šurfas 2).

1 pav. Akmenų grindinio fragmentas (priešais – rekonstruojamas pastatas Odminių g. 10) perkasoje 1 iš ŠV. L. Kvizikevičiaus nuotr.

Fig. 1. A fragment of stone paving (opposite – the building under reconstruction at Odminių St. 10) in trench 1 as seen from the NW.

Prieš įrengiant šiluminę trasą kieme tirta 1 m pločio, 0,6–1,1 m gylio tranšėja. Ji sutartinai padalyta į 3 dalis (perkasos 1–3). Dvi perkasos buvo kasamos kieme, viena – kiemą iš Š ribojančio pastato korpuso vartuose. Fiksuotas XIX–XIX a. susiformavęs kultūrinis sluoksnis. Kiemo vidurinėje dalyje (perkasa 1) 1,1 m gylyje atidengti netašytų lauko akmenų grindinio fragmentai (1, 2 pav.). Ant grindinio susiformavusiame tamsiai pilkos žemės sluoksnyje buvo daug XIX–XX a. pradžios radinių (buitinės keramikos, butelių, koklių, porcelia-

no indų, geležinių dirbinių fragmentų). Tarp akmenų buvo nemažai keramikos fragmentų, vinių ir paukščių kaulų. Kiemo P dalyje grindinio fragmentą ribojo nedidelė kalkių sankaupa. Virš grindinį uždengusio pilkos žemės sluoksnio susiformavo ryškus griuvenų sluoksnis. Aukščiau fiksuotas pilkos žemės su statybinėmis šiukšlėmis sluoksnis, ant kurio paklota kiemo asfalto danga. Grindinys ir virš jo susiklostę sluoksniai vietomis nuardyti XX a. II pusėje įrengtų komunikacijų (perkasa 1).

Kiemo Š dalyje (perkasa 2) didelė dalis kultūrinio sluoksnio iki 1 m nuardyta perkasimo (fiksuoto ir šurfe 2, dalinai – šurfe 1). Permaišytoje žemėje surinkta XIX–XX a. pradžios radinių. Pastato vartuose iki 60–80 cm gylio tirtoje tranšėjoje (perkasa 3) po asfalto danga ir pilkos žemės sluoksniu fiksuotas gana kietas griuvenų ir skiedinio sluoksnis, kuris iki suformuojant asfaltą galėjo sudaryti paviršiaus dangą namo vartuose. Po juo buvo pilko grunto sluoksnis su XIX–XX a. buitinės keramikos, stiklinių ir porceliano indų fragmentais.

2 pav. Akmenų grindinio fragmentas perkasoje 1 iš ŠR. L. Kvizikevičiaus nuotr.

Fig. 2. A fragment of stone paving in trench 1, as seen from the NE.

Odminių St. 10

In 2011, a field survey and evaluation were conducted on the plot at Odminių St. 10. Curriers had established themselves at this location in the 17th–18th centuries. The current building at Odminių St. 10 was erected in 1894–1895. Two test pits (2 x 1 and 1 x 4 m^2 in size) were excavated in the N part of the courtyard and a 1.3–1.5 m thick cultural layer was recorded in them. A 36 x 1 m trench was monitored in the inner courtyard and gate. Fragments of fieldstone paving were unearthed at a depth of 1.1 m in the inner part of the courtyard (Figs. 1, 2). A layer of dark grey earth that had formed on top of the paving contained a large quantity of 19th – early 20th-century finds.

